

Vergaderjaar 2004–2005

30 047

Verslag van de Algemene Rekenkamer over 2004

Nr. 3

WERKPROGRAMMA 2005

24 maart 2005

INHOUD

blz.

	Missie Algemene Rekenkamer	3
	Voorwoord	4
1	Onderzoek naar functioneren en presteren	5
1.1	Publicaties in 2005	5
1.1.1	Eerste kwartaal 2005	5
1.1.2	Tweede kwartaal 2005	6
1.1.3	Derde kwartaal 2005	7
1.1.4	Vierde kwartaal 2005	8
1.2	Publicaties in 2006	8
1.3	Publicaties in 2007	10
1.4	Terugblik	11
2	Samenwerkingsprojecten	13
2.1	Continu	13
2.2	Projecten met afronding in 2005	13
2.3	Projecten met afronding in 2006	14
2.4	Projecten met afronding in 2007	15
3	Ondersteunende projecten	16

MISSIE ALGEMENE REKENKAMER

De Algemene Rekenkamer heeft als doel het rechtmatig, doelmatig, doeltreffend en integer functioneren van het Rijk en de daarmee verbonden organen te toetsen en te verbeteren. Daarbij toetst zij ook de nakoming van verplichtingen die Nederland in internationaal verband is aangegaan. Zij voorziet daartoe de regering, de Staten-Generaal en degenen die verantwoordelijk zijn voor de gecontroleerde organen van op onderzoek en onderzoekservaring gebaseerde informatie. Deze informatie bestaat uit onderzoeksbevindingen, oordelen en aanbevelingen over organisatie, beheer en beleid en is in beginsel publiek toegankelijk. Daarnaast is het haar verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan goed openbaar bestuur door kennisuitwisseling en samenwerking in binnen- en buitenland.

Kwaliteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid ziet de Algemene Rekenkamer als belangrijkste kenmerken van haar producten. Onafhankelijkheid, doelmatigheid en doeltreffendheid zijn de belangrijkste kenmerken van haar werkwijze.

De Algemene Rekenkamer beoogt een transparante organisatie te zijn die voortdurend in de kwaliteit van haar medewerkers en methoden investeert.

VOORWOORD

Dit is het Werkprogramma 2005 van de Algemene Rekenkamer in het kader van onze Strategie 2004–2009 «Presteren en functioneren van het openbaar bestuur». Goed openbaar bestuur staat centraal in ons werk.

Aan de basis voor dit werkprogramma staat een outputbeeld van onze mogelijke onderzoeksproducten tot en met 2007. Het is zinnig om al naar de mogelijke producten in 2006 en 2007 te kijken, omdat wat we in het Werkprogramma 2005 plannen, in die jaren wat op gaat leveren. Zeker ook, omdat we er in het kader van onze strategie naar streven om trends en structuren bloot te leggen op basis van onze onderzoek. Dan is vooruitkijken een must.

Ook hebben we een doorkijkje gemaakt naar de jaren ná 2007. Uiteraard ligt dit nog op geen enkele wijze vast, maar het geeft wel een beeld van onze huidige toekomstwensen. Zo willen we jaarlijks een verdiepend rechtmatigheidsonderzoek publiceren. Daarin zullen we ons verdiepen in een onderwerp dat in meer algemene zin in de rapporten bij de jaarverslagen aan de orde komt en extra aandacht verdient. Op deze manier willen we bijdragen aan de oordeelsvorming over rechtmatigheid en/of bedrijfsvoering. Ook willen we bijvoorbeeld regelmatig inzicht geven in het integriteitsniveau van de rijksdienst (inclusief zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) en rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT's).

U vindt in dit Werkprogramma 2005 de projecten die al lopen en in 2005 worden afgerond, én de projecten die in 2005 worden gestart en in 2006 of 2007 klaar zijn. Het werkprogramma wordt voortdurend geactualiseerd op onze website www.rekenkamer.nl onder de kop «Agenda». Met de uitvoering van de projecten willen we zoals gezegd een bijdrage leveren aan verbetering van het openbaar bestuur.

Maurits de Brauw
Secretaris Algemene Rekenkamer
Maart 2005

1 ONDERZOEK NAAR FUNCTIONEREN EN PRESTEREN

Onder de noemer «functioneren van het openbaar bestuur» richten wij ons onderzoek en onze andere activiteiten op verantwoording en toezicht. Het gaat hier om:

- **de verantwoording van ministers aan de Tweede Kamer;**
- **de verantwoording van de overheid en van instellingen die een band hebben met de overheid;**
- **het toezicht van de overheid op de naleving van de wet door instellingen en burgers.**

Onder de noemer «presteren van het openbaar bestuur» vallen ons onderzoek en onze andere activiteiten, die gericht zijn op de aansluiting van beleid en uitvoering. Hier gaat het om vragen als: «wordt beleid waartoe besloten is uitgevoerd?», «wordt het goed uitgevoerd?», en «leidt het tot de resultaten die bedoeld waren?»

1.1 Publicaties in 2005

1.1.1 Eerste kwartaal 2005

Reactie op eindrapport Stuurgroep doorlichting specifieke uitkeringen (commissie Brinkman)

Reactie van de Algemene Rekenkamer op het eindrapport van de Commissie-Brinkman «Anders gestuurd, beter bestuurd» die alle 155 specifieke uitkeringen heeft doorgelicht.

Toezicht op markten

(Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 29 960)

Inventarisatie van de praktijk van het toezicht op markten, bijvoorbeeld op de telecomsector, de energiebedrijven en de financiële instellingen.

Weer Samen naar School en Zorgleerlingen in het Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs (VMBO)

(Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 29 962 en 29 961)

Een onderzoek naar de beleidsoperatie «Weer samen naar school». Dit beleid heeft als doel om kwetsbare leerlingen door middel van zorg op maat binnen het reguliere basisonderwijs te houden in plaats van hen door te verwijzen naar het speciaal onderwijs.

Daarnaast een onderzoek naar de wijze waarop leerlingen die extra zorg nodig hebben worden geholpen in het VMBO.

EU-tendrapport 2005

(Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 29 995)

Jaarlijks onderzoek naar de stand van zaken van het financieel management van EU-geldstromen binnen de Europese Unie en in Nederland. In dit rapport wordt ook aandacht besteed aan het financieel management van de EU-structuurfondsen.

Gedetineerdenbegeleiding buitenland

(Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 30 010)

Een vervolg op het onderzoek uit 2000 naar de uitvoering van de zorg voor Nederlanders die in het buitenland gedetineerd zijn.

Reactie van de Algemene Rekenkamer bij het kabinetsstandpunt over de IBO «Regeldruk en controletoren»

(Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 29 950)

Reactie op de kabinetsreacties en het Interdepartementaal Beleidsonderzoek «Regeldruk en controletoren».

Reactie van de Algemene Rekenkamer bij de VBTB-evaluatie (Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 29 949)

De Algemene Rekenkamer reageert op de VBTB-evaluatie.

Voortgang en kwaliteit bodemsanering

Onderzoek naar het beleid voor de sanering van verontreinigde bodems en het schoonhouden van grondstromen.

Resultaten monitoring aanbevelingen Algemene Rekenkamer

Resultaten van de monitoring van de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer van eerdere onderzoeken waaronder Effectiviteit energiebesparingsbeleid in de glastuinbouw, Uitwisseling opsporings- en terrorisme-informatie, Communicatienetwerk C2000 en geïntegreerd meldkamersysteem, Alleenstaande ouders in de bijstand, Dementerenden en de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ), Wonen, Zorg en welzijn van ouderen, Risicoreservering HSL-Zuid en Betuwelijn, Rijksbeleid stedelijke vernieuwing, Visumverlening in Schengenverband, Personeelsvoorziening Krijgsmacht, Informatie- en communicatietechnologie (ICT)-politie.

Verslag 2004 en Werkprogramma 2005

Publicatie van het Verslag 2004 en het Werkprogramma 2005 van de Algemene Rekenkamer.

Handhaven en gedogen

Onderzoek naar de mate waarin het Rijk zijn handhavingstekorten duidelijk maakt en terugdringt, gedoogbeleid expliciet maakt en consequent toepast en naar de uitwerking van gedogen of handhavingstekorten voor de betreffende beleidsdoelen.

1.1.2 Tweede kwartaal 2005

Garanties, leningen en deelnemingen

Onderzoek naar de vraag of deze instrumenten doelmatig en rechtmatig toegepast worden en hoe erover begroot en verantwoord wordt.

Functioneren Kustwacht Nederland

Nederlandse deel van een gezamenlijk onderzoek met de Antilliaanse en Arubaanse Rekenkamers naar het functioneren van de Kustwacht in de drie landen.

Aanpak veiligheidsbeleid op lokaal niveau

Onderzoek naar de opzet en uitvoering van het beleid ter bevordering van veiligheid in de buurt, specifiek gericht op criminaliteitsbeheersing.

Nulmeting integriteit 2005

Het gaat hier om een interne en een externe component. Extern: inzicht bieden in de stand van zaken bij de uitvoering van het integriteitsbeleid van de overheid. Intern: harmoniseren van de aanpak van het onderzoek naar integriteit.

Ontwikkeling self assessment tool integriteit («COBIEN»)

Ontwikkeling van een instrument voor het thema integriteit voor organisaties binnen de rijksdienst.

Personele uitgaven hogere ambtenaren bij het Rijk

Onderzoek op verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties namens het kabinet. Het onderzoek behelst een toets van de onderzoeken op de verschillende ministeries naar de beloning van hun ambtelijke top.

Goedkeuring rijksrekening 2004 en Rapporten bij de Jaarverslagen 2004

Jaarlijks rechtmatigheidsonderzoek gericht op de jaarverslagen van de ministeries en de begrotingsfondsen en uitmondend in de goedkeuring van de rijksrekening.

Staat van de beleidsinformatie 2005

Onderzoek naar de wijze waarop ministeries de kwaliteit waarborgen van de informatie die zij gebruiken om inzicht te geven in hun prestaties en effecten. Het gaat zowel om de informatie binnen het ministerie, als om de informatie van derden (andere ministeries, decentrale overheden, instellingen) die het ministerie gebruikt.

Overdracht premie-inning van UWV naar Belastingdienst

Onderzoek op verzoek van de Tweede Kamer. Onderzoek richt zich op de overgang van premie-inning van werknemersverzekeringen van UWV naar de Belastingdienst.

Stadsverwarming

Onderzoek op verzoek van de Tweede Kamer. Het doel is het verstrekken van inzicht in de winst- of verliesgevendheid van warmteprojecten in de periode 2002–2003 op basis van de bij de minister van Economische Zaken aanwezige informatie.

Vergrijzing

Onderzoek naar de wijze waarop demografische gegevens door de verschillende ministeries worden betrokken bij het ontwikkelen van beleid, toegespitst op de sectoren zorg, onderwijs en werk/inkomen.

Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Onderzoek op verzoek van de minister van Vreemdelingenzaken en Integratie. Het onderzoek richt zich op het primair proces en de onderliggende werkprocessen bij de IND. Er wordt toegespitst op het terrein van reguliere toelating, maar ook rekening gehouden met de overige taken van de IND.

Publiek private arrangementen

Onderzoek naar wijze waarop instellingen publieke taken en private activiteiten en de bijbehorende geldstromen van elkaar gescheiden houden.

1.1.3 Derde kwartaal 2005

Buitengrenscntroles

Onderzoek naar de controles van personen en goederen aan de buitengrenzen (in Nederland gaat het om zeehavens en internationale luchthavens).

Toprapportages Defensie

Onderzoek naar de betrouwbaarheid van de informatie over de stand van zaken betreffende speerpunten van beleid, zoals operationele inzetbaarheid en terrorismebestrijding.

Decentrale uitvoering van specifieke uitkeringen

Onderzoek naar uitvoering van en verantwoording over specifieke uitkeringen door provincies en gemeenten.

Veranderingen in het veld van de Zelfstandige Bestuursorganen (ZBO's)

Inventarisatie van de achtergronden en oorzaken van de grote getalsmatige veranderingen in het veld van de ZBO's en de gevolgen daarvan voor de verantwoordelijkheid van en het toezicht door de minister.

Kwaliteit beheersmaatregelen rechtspersonen met en wettelijke taak (RWT's)

Onderzoeksaanpak ontwikkelen om zicht te krijgen op de interne beheersmaatregelen van RWT's om de continuïteit van de taakuitvoering en het bereiken van de doelen te waarborgen, en op de kwaliteit en het resultaat van deze maatregelen.

Lessen uit fraudeonderzoek

Analyse van de bevindingen uit grote fraudeonderzoeken van de laatste jaren.

1.1.4 Vierde kwartaal 2005

Beveiliging militaire objecten

Vervolgonderzoek naar de manier waarop militaire objecten zoals kazernes, tanks en raketten worden beveiligd.

Ketengarantiestelsel vleessector

Onderzoek naar de wijze waarop de voedselveiligheid wordt gewaarborgd in het vleesproductieproces.

Beveiliging burgerluchtvaart

Onderzoek naar het toezicht van de rijksoverheid op de beveiliging van de burgerluchtvaart.

Opvang Zwerfjongeren 2005

De bewindspersonen van het ministerie van VWS hebben, in reactie op het onderzoek *Opvang zwerfjongeren 2003*, aangegeven de zwerfjongerenproblematiek als graadmeter te gebruiken voor het slagen van het algemeen jeugdbeleid en het algemeen beleid voor de maatschappelijke opvang. De Algemene Rekenkamer volgt de voortgang en doet zonodig aanbevelingen voor de opzet van een informatiesysteem.

1.2 Publicaties in 2006

Continuïteit en toegankelijkheid van zorg voor chronisch zieken

Onderzoek naar de mate waarin de minister van VWS erin slaagt volume, kwaliteit en samenwerking te realiseren tussen de zorgaanbieders rondom een chronisch zieke. Tevens wordt inzicht geboden in de gevolgen van kabinetsmaatregelen die de financiële toegankelijkheid van de zorg voor chronisch zieken beïnvloeden.

Doorstroming binnen de beroepskolom

Inventariserend onderzoek naar de doorstroming van leerlingen in het (voorbereidend) beroepsonderwijs (VMBO, MBO en HBO).

Reductie administratieve lasten

Onderzoek naar de mate waarin het kabinet Balkenende-II erin slaagt om de doelstellingen op het gebied van administratieve lastenreductie te realiseren.

EU-trendrapport 2006 (februari 2006)

Jaarlijks onderzoek naar de stand van zaken van het financieel management van EU-geldstromen binnen de Europese Unie en in Nederland.

Uitvoering antiterrorisme-maatregelen

Onderzoek naar de mate waarin de maatregelen om de dreiging van terrorisme te bestrijden daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Natuurcompensatie

Onderzoek naar de mate waarin overheden erin slagen afdoende compensatie te vinden als er natuur verloren gaat.

Verslag 2005 en Werkprogramma 2006 (maart 2006)

Publicatie van het Verslag 2005 en het Werkprogramma 2006 van de Algemene Rekenkamer.

Functioneren Kustwacht

Gezamenlijk onderzoek met de Antilliaanse en Arubaanse Rekenkamer naar het functioneren van de Kustwacht in de drie landen.

Goedkeuring rijksrekening 2005 en Rapporten bij de Jaarverslagen 2005 (mei 2006)

Jaarlijks rechtmatigheidsonderzoek gericht op de jaarverslagen van de ministeries en begrotingsfondsen en uitmondend in de goedkeuring van de rijksrekening.

Ontvangsten (mei 2006)

Rechtmatigheidsonderzoek naar de ontvangsten op de rijksbegroting.

Staat van de beleidsinformatie 2006 (mei 2006)

Onderzoek naar de kwaliteit en de benutting van evaluatieonderzoek. Centraal staan de vragen: welke kwaliteit heeft beleidsinformatie die het product is van evaluatieonderzoek en op welke wijze wordt deze informatie gebruikt?

Voorkomen uitval van jeugd

Onderzoek naar de aansluiting van beleid en uitvoering op die terreinen waar de ernstigste en/of meest voorkomende vormen van uitval onder jeugd plaatsvinden. Op deze terreinen zal nagegaan worden of er sprake is van gebreken in de aansluiting van beleid en uitvoeringspraktijk, welke oorzaken die hebben (dan wel welke verklaringen er voor zijn) en hoe deze oorzaken weggenomen kunnen worden.

Criminaliteitsbeheersing Jeugd

Onderzoek naar de manier waarop jeugdcriminaliteit wordt aangepakt.

Realisatie ecologische hoofdstructuur

Onderzoek naar de totstandkoming van een samenhangend netwerk van natuurterreinen.

Nederlandse Mededingingsautoriteit en marktwerking

Onderzoek naar hoe de Nederlandse Mededingingsautoriteit toeziet op marktwerking.

Zalmttoets en invulling bezuinigingen

Toets op de miljoenennota en onderzoek naar de mate waarin het kabinet Balkenende-II erin slaagt om de voorgenomen bezuinigingen te realiseren.

Werklozen zonder startkwalificatie

Onderzoek naar hoe werklozen zonder diploma geschoold worden om weer aan het werk te komen.

Uitvoering internationaal klimaatbeleid

Onderzoek naar hoe Nederland het internationale klimaatbeleid uitvoert.

Verantwoording en toezicht bij rechtspersonen met een wettelijke taak, deel 5

Dit is het laatste deel in een reeks van vijf, met onder meer speciale aandacht voor integriteitsbeleid als onderdeel van de bedrijfsvoering.

Modernisering bestuur en verantwoording

Inventariserend onderzoek naar de stand van zaken rond nieuwe vormen van toezicht en verantwoording, governance en kwaliteitszorg. Wordt gepubliceerd als achtergrondstudie bij Verantwoording en Toezicht bij rechtspersonen met een wettelijke taak, deel 5.

Informatie- en communicatietechnologie (ICT) in control

Verdiepend rechtmatigheidsonderzoek naar de mate waarin de ministeries «in control» zijn met hun ICT-voorziening voor het uitvoeren van hun wettelijke taken.

Problemen in de uitvoering

Nagegaan wordt welke uitvoeringsproblemen er spelen als beleid wordt uitgevoerd in ketens. Welke verbeteringen zijn mogelijk?

1.3 Publicaties in 2007

EU-tendrapport 2007 (februari 2007)

Jaarlijks onderzoek naar de stand van zaken van het financieel management van EU-geldstromen binnen de Europese Unie en in Nederland.

EU-richtlijnen en verordeningen

Onderzoek naar de manier waarop Europese richtlijnen en verordeningen correct en op tijd worden verwerkt door de Nederlandse rijksoverheid.

De lerende overheid: lessen om te leren (best practices)

Nagegaan wordt welke goede voorbeelden er in binnen- en buitenland zijn om tot een goed lerend vermogen van de rijksoverheid te komen. Ook wordt nagegaan welke specifieke lessen kunnen worden afgeleid uit geselecteerde incidenten.

Vraagsturing en het belang van de vrager

Onderzoek naar de mate waarin het onderwijsveld voldoet aan vraagsturing en naar de vraag of de ouders van leerlingen in het primair onderwijs in staat zijn om een gefundeerde keuze te maken uit het bestaande onderwijsaanbod op basis van voldoende en betrouwbare informatie over de kwaliteit van scholen.

Goedkeuring rijksrekening 2006 en Rapporten bij de Jaarverslagen 2006 (mei 2007)

Jaarlijks rechtmatigheidsonderzoek gericht op de jaarverslagen van de ministeries en de begrotingsfondsen en uitmondend in de goedkeuring van de rijksrekening.

1.4 Terugblik

Vorig jaar hebben we een nieuw systeem ingevoerd voor de monitoring van onze aanbevelingen en toezeggingen van ministers naar aanleiding van onze rapporten.

Onze onderzoeksrapporten bevatten standaard een aantal aanbevelingen gericht op de oplossing van problemen die wij hebben gesignaleerd. Ministers zeggen soms naar aanleiding van onze aanbevelingen concrete acties toe, soms ook niet. Wat gebeurt met de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer en de toezeggingen van bewindspersonen na de publicatie van ons rapport?

In 2005 gaan we de volgende van de volgende rapporten na welke effecten onze aanbevelingen hebben gehad:

Doelmatigheidsinformatie in begroting en jaarverslag (Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 261)

Preventieve gezondheidszorg
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 300)

Accijnzen op minerale oliën: toezicht doorgelicht
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 365)

Beveiliging militaire objecten
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 415)

Beslistermijnen: waar blijft de tijd?
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 495)

Groene stroom
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 630)

Zicht op de prestaties Autoriteit Financiële Markten op oneerlijke effectenhandel
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 635)

Zorg voor verslaafden
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 660)

Convenanten uitgaansgeweld
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 661)

**Fysieke controles op Europese subsidies voor boter
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 735)**

**Geluidsisolatie Schiphol fase 2
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 750)**

**Aandacht voor financiële gevolgen van Europees beleid
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 751)**

**Fraudebestrijding: stand van zaken 2004
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 810)**

**Toezicht op Luchtverkeersleiding Nederland
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 825)**

**Bemiddeling en reïntegratie van werklozen
(Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 29 855)**

2 SAMENWERKINGSPROJECTEN

Naast onze onderzoeksprojecten doen we een aantal samenwerkings- en ondersteuningsprojecten binnen het Koninkrijk der Nederlanden en in het buitenland. Daarbij werken we samen met rekenkamers uit de hele wereld.

2.1 Continu

Projecten met de rekenkamers van de Nederlandse Antillen en Aruba

Projecten ter bevordering van goed openbaar bestuur binnen het Koninkrijk.

EUROSAI-werkgroep Environmental Auditing

Deze werkgroep van een aantal Europese rekenkamers voert gezamenlijk projecten uit op het terrein van het milieu.

EUROSAI IT-werkgroep

Deze werkgroep van een aantal Europese rekenkamers voert projecten uit op het terrein van informatietechnologie.

INTOSAI Environmental Auditing

Deze werkgroep houdt zich bezig met het uitwisselen van informatie tussen rekenkamers over milieuonderzoek en de ontwikkeling van methoden en technieken voor dat onderzoek.

INTOSAI IT Audit

Deze werkgroep houdt zich bezig met de ondersteuning van nationale rekenkamers bij de ontwikkeling van kennis en vaardigheden die nodig zijn om informatietechnologie te benutten en om IT-audits te verrichten.

INTOSAI Internal Control Standards

Deze werkgroep houdt zich bezig met de implementatie van standaarden van interne beheersing van de publieke sector.

INTOSAI Programme Evaluation

Deze werkgroep houdt zich bezig met het in kaart brengen van diverse onderzoeksmethoden die gebruikt worden om de directe en indirecte effecten van het gevoerde beleid aan te duiden en daarnaast het formuleren van een standaard evaluatiemethode.

Support for Improvement in Governance and Management (SIGMA)

Inspelen op ad-hoc verzoeken gericht op zusterinstellingen in Midden- en Oost-Europa.

2.2 Projecten met afronding in 2005

Eurosai Congress, Bonn 2005

Als voorzitter van een werkgroep van vier rekenkamers zorgen voor de uitwerking van het congressthema «the significance of public revenues for public financial managers and for the legislature» en daarover rapporteren op het congres.

Harmonisation of Audit Practices (HOAP)

Gezamenlijk onderzoek met de rekenkamer van Noorwegen en de rekenkamer van het Verenigd Koninkrijk naar programmahulp en donorcoördinatie in Zambia.

Samenwerkingsverband Joint Strike Fighter (JSF)

Monitoren van JSF-activiteiten en het opzetten van een internationale werkgroep om na te gaan in hoeverre de deelname aan het ontwikkeltraject en de mogelijke aankoop en het aankoopproces van de gevechtsstraaljagers aan de door Nederland gestelde doelen voldoen.

Peru

Samenwerking met de rekenkamer van Peru op het gebied van «environmental auditing».

Rekenkamers Midden-Amerika

Op verzoek van de Universiteit van Utrecht ondersteunen van een aantal rekenkamers in Midden-Amerika gericht op «good governance».

Joint report Marine Pollution from Ships

Gezamenlijk rapport over onderzoek naar milieuvervuiling door zeeschepen, uitgevoerd met de rekenkamers van Cyprus, Frankrijk, Italië, Griekenland, Malta, Turkije en het Verenigd Koninkrijk. Het Nederlandse deel is gepubliceerd in oktober 2001.

UN Interim Administration Mission in Kosovo 2002–2003

Externe controle van het VN/EU-budget.

Organisation for Prohibition of Chemical Weapons (OPCW)

Uitvoering van een externe controle op het gebied van informatiebeveiliging.

2.3 Projecten met afronding in 2006

Letland II

Samen met de rekenkamer van het Verenigd Koninkrijk de Letse State Audit Office versterken op het gebied van externe audits op publieke fondsen, met het accent op EU-geldstromen.

Jemen

Ondersteuning van de rekenkamer van Jemen met heroriëntatie op positie en ontwikkelen strategie.

Letland III

Ondersteuning op het gebied van het rechtmatigheidsonderzoek, van de rekenkamer van Letland vooral op milieuterrein .

UN Interim Administration Mission in Kosovo 2004

Externe controle van het VN/EU-budget.

Rwanda

Gezamenlijk project met de rekenkamer van Zweden ter ondersteuning van de Rwandese rekenkamer bij het ontwikkelen van haar rechtmatigheids- en doelmatigheidsonderzoek.

2.4 Projecten met afronding in 2007

Gezamenlijk Beneluxonderzoek

Gezamenlijk onderzoek met de Beneluxlanden. Het precieze onderwerp wordt in 2005 in overleg met de Belgische en Luxemburgse rekenkamer bepaald. Gedacht wordt aan het onderwerp «Leren van de Kruispuntbank».

EU-structuurfondsen

Onderzoek naar het financieel management van EU-structuurfondsen. Uitvoering geschiedt samen met andere rekenkamers.

Kroatië

Begeleiding bij voldoen aan eisen van de Europese Unie aan toetreders. Samen met de rekenkamers van het Verenigd Koninkrijk en Spanje versterken van de Kroatische zusterinstelling.

Intracommunautaire BTW-fraude

Gezamenlijk onderzoek met rekenkamers van Europese landen naar de mate waarin de Belastingdienst erin slaagt fraude met BTW bij intracommunautaire transacties te bestrijden.

Duurzame visserij

Gezamenlijk onderzoek met Rekenkamers van Europese landen gericht op de zee- en kustvisserij.

INTOSAI Development Initiative III (IDI)

Vervolgproject gericht op de ontwikkeling van de trainingscapaciteit van de rekenkamers van Engelssprekende Afrikaanse landen.

Sri Lanka

Ondersteuning bij het inlopen van de achterstand in ontwikkelingen op het gebied van goed bestuur en comptabele wet- en regelgeving.

Externe controle van Assembly of Western European Union (WEU) 2005–2007

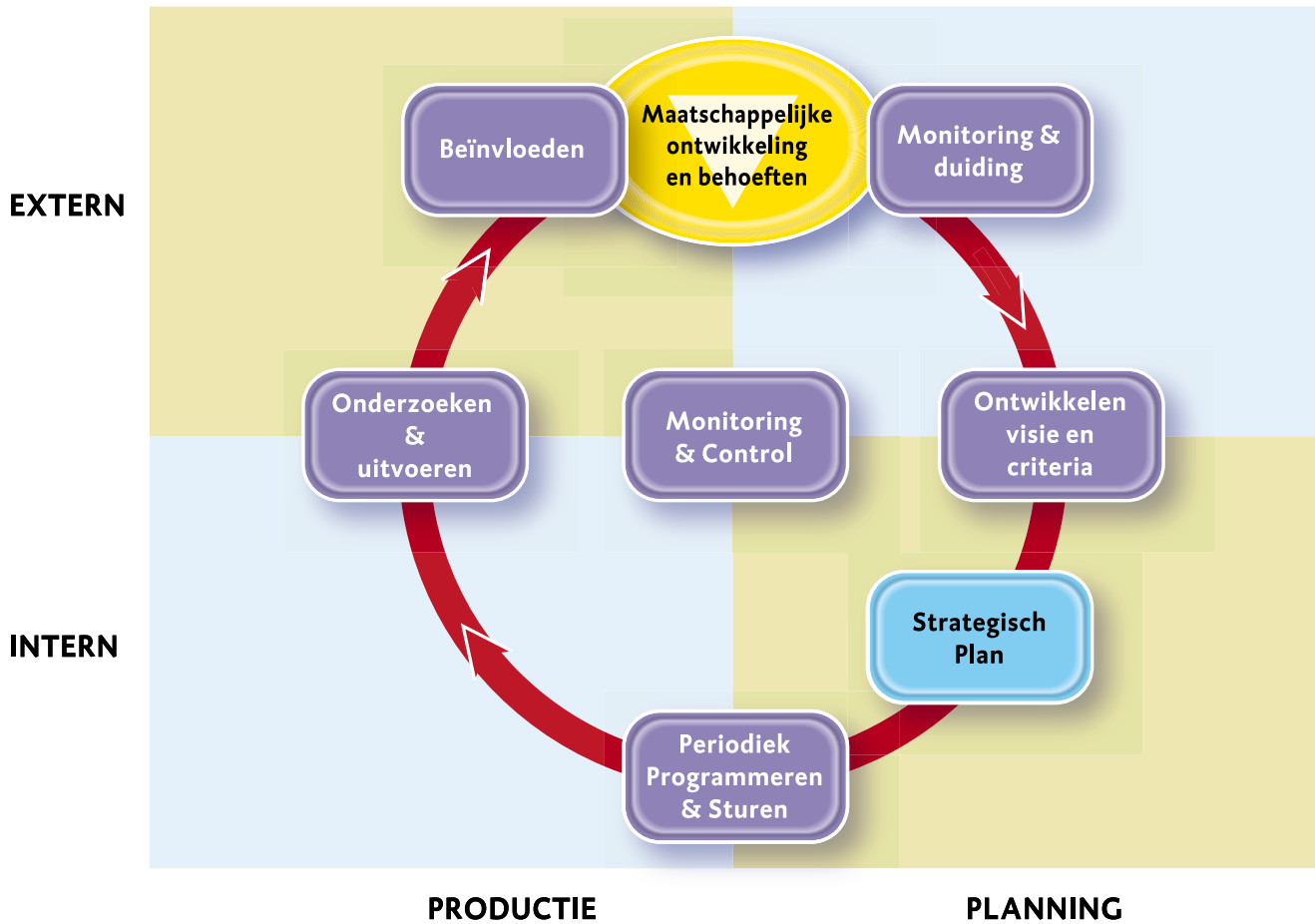
Uitvoering externe controle WEU.

Ondersteuning van de rekenkamer van Macedonië

Project gericht op de ondersteuning van de Macedonische rekenkamer zodat deze gaat voldoen aan de internationaal geaccepteerde standaarden.

3 ONDERSTEUNENDE PROJECTEN

Wij hanteren een open, resultaatgerichte, systematische en procesmatige manier van werken, waarbij interactie met onze omgeving een prominente plaats inneemt. Wij gaan daarbij uit van het volgende processchema:

Uitdieping onderzoeksmethoden en thema's strategie

Het gaat hier vooral om interne projecten waarin de onderzoeksmethodiek en/of de verschillende thema's uit de strategie 2004–2009 worden uitgediept, vaak in de vorm van projecten die niet leiden tot aparte publicaties, maar dienen voor de gedachtevorming.

Project	Afronding
Samenwerking met andere EU-rekenkamers	Continu
Verstevigen van samenwerking met andere rekenkamers in de EU en bijdragen aan het bevorderen van financieel management EU-breed	

Project	Afronding
Kennisontsluiting rechtmatigheidsonderzoek Kennis over het proces rondom het jaarlijkse rechtmatigheidsonderzoek toegankelijk maken voor relevante personen binnen de Algemene Rekenkamer.	2 ^{de} kwartaal 2005
Handleiding doelmatigheids- en doeltreffendheids-onderzoek Opzet nieuwe handleiding doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoek.	2 ^{de} kwartaal 2005
Publiek-private samenwerking in de vorm van allianties Analyse van de ontwikkelingen rond de PPS-allianties in Nederland en van het Verenigd Koninkrijk	3 ^{de} kwartaal 2005
Verschuiving publiek-privaat Analyse van de verschuiving behartiging publieke belangen door publieke organisaties naar private organisaties.	3 ^{de} kwartaal 2005
Cursussen doelmatigheids- en doeltreffendheids-onderzoek Actualisatie van en ontwikkelen van cursussen op het terrein van doelmatigheid en doeltreffendheid.	3 ^{de} kwartaal 2005
EU-verdieping Verdieping EU-expertise financieel management, met name: <ul style="list-style-type: none"> – indicatoren (kwantitatief); – EU-toezichtarrangementen; – EU-baten/lastenstelsel; – nationale verantwoording EU-geld en -beleid. 	4 ^{de} kwartaal 2005
Transparantie EMU-saldo en Financieel Jaarverslag Rijk Analyse van de totstandkoming van de Miljoenennota, het Financieel Jaarverslag Rijk en de afzonderlijke EMU-rapportages.	4 ^{de} kwartaal 2005
Implementatie aanpak informatie- en communicatietechnologie (ICT) Waarborging integratie ICT-aspect in onderzoeks-cyclus van de Algemene Rekenkamer.	4 ^{de} kwartaal 2005
Verklaringen Inzicht krijgen in methoden en technieken van explorerend en toetsend onderzoek.	4 ^{de} kwartaal 2005
Kwaliteit normen uit de normenbank Analyseren en verbeteren van de kwaliteit van de normenbank.	4 ^{de} kwartaal 2005

Project	Afronding
Uitvoerbaarheid en controleerbaarheid departementale regelgeving Analyse beoordeling uitvoerbaarheid en controleerbaarheid van voor het Rapport bij het Jaarverslag relevante departementale regelgeving.	4 ^{de} kwartaal 2005
Leren van ervaringen en kennis opgedaan in het buitenland Ontwikkelen van een instrument om de organisatie optimaal gebruik te laten maken van ervaringen en kennis opgedaan in het buitenland tijdens internationale activiteiten van de Algemene Rekenkamer.	2005
Lokale rekenkamers Nagaan wat de Algemene Rekenkamer kan leren van de onderzoeksbevindingen op het terrein van het doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoek van lokale rekenkamers.	1 ^{ste} kwartaal 2006
Baten-lasten in de praktijk Analyse van de financiële verantwoording van een ministerie dat voldoet aan de internationale standaarden (IPSAS-proof).	2 ^{de} kwartaal 2006
Bedrijfsvoering Analyse van normen voor en maatschappelijke verwachtingen over een goede beheersing van de bedrijfs- en beleidsprocessen en de verantwoording daarover.	2 ^{de} kwartaal 2006
Handboek auditing in de publieke sector Opstellen standaardwerk auditing in de publieke sector.	1 ^{ste} kwartaal 2007

Beschouwing en interactie omgeving

In deze strategische periode verschuift het accent in de presentatie van onze onderzoeken naar het vergroten van het effect van onze inspanningen. Die verschuiving heeft invloed op onze werkprocessen. Zo ruimen wij een flinke plaats in voor beschouwing van en interactie met onze omgeving.

Project	Afronding
Evaluatie outputbeeld Evalueren en eventueel bijsturen van het outputbeeld van het lopende werkprogramma.	2 ^{de} kwartaal 2005

Project	Afronding
Korte intensieve onderzoeken Uitwerking van de manier waarop wij kortlopende intensieve onderzoeken kunnen uitvoeren en inventarisatie van het soort producten dat deze projecten kunnen opleveren.	4 ^{de} kwartaal 2005
Deskundigennetwerk Rondom specifieke thema's kennis en ervaring van externe deskundigen benutten en ook onze kennis en ervaring met hen delen.	4 ^{de} kwartaal 2005

Ondersteunende interne processen

Bestaande interne processen worden verder geprofessionaliseerd door ze om te vormen. Daarnaast worden nieuwe interne processen in gang gezet om onze effectiviteit als Algemene Rekenkamer te vergroten.

Project	Afronding
Andere overheid: visie en interventie Analyse van de uitvoering programma Andere Overheid en bepalen van eventuele activiteiten van de Algemene Rekenkamer naar aanleiding van dit programma.	Continu
Werken op afstand Verdere uitbreiding (organisatie en technische implementatie) inbelvoorzieningen op het netwerk van de Algemene Rekenkamer.	1 ^{ste} kwartaal 2005
Documentmanagement Algemene kwaliteitsverbetering van de archivering van de Algemene Rekenkamer.	1 ^{ste} kwartaal 2005
Door- en uitstroombesleid Uitwerking van de HRM-strategie om op dit gebied de voorwaarden te creëren voor de uitvoering van de strategie van de Algemene Rekenkamer.	1 ^{ste} kwartaal 2005
Intranet: van informatiemedium naar kennisdeling Vernieuwing van de vormgeving van intranet en ontwikkeling en realisatie van een persoonlijke startpagina voor alle medewerkers.	1 ^{ste} kwartaal 2005
Versterking interne monitoring Verbeteren van de informatiestromen over het primaire proces en de ondersteunende processen.	1 ^{ste} en 2 ^{de} kwartaal 2005

Project	Afronding
Systeem voor kwaliteitszorg Inventariseren van onderdelen van de kwaliteitszorg in het onderzoeksproces die verder moeten worden geprofessionaliseerd en manieren ontwikkelen om het systeem van kwaliteitszorg te implementeren.	4 ^{de} kwartaal 2005
Collectiemanagement Informatieaanbod aanpassen en toegankelijk maken voor de hele organisatie.	4 ^{de} kwartaal 2005
P-direct Verbeteren en optimaliseren van ons digitale personeelsbestand.	4 ^{de} kwartaal 2005
ICT primair proces Mogelijkheden om met behulp van ICT-middelen de kwaliteit en efficiëntie van het onderzoeksproces te verbeteren.	4 ^{de} kwartaal 2005
Oriëntatie benchmarking bedrijfsvoering zusterorganisaties Spiegelen van prestaties en organisatie van zusterorganisaties in het buitenland.	4 ^{de} kwartaal 2005
Menukaart Effectieve Rekenkamer op intranet Faciliteren van de onderzoekers bij het maken van een communicatie- en beïnvloedingsplan.	4 ^{de} kwartaal 2005
Documentmanagement en Audit Management Systeem Verdere implementatie van het documentvolg-systeem en het digitaliseren van de onderzoeks-dossiers.	2006
Vorbereiden peer review Algemene Rekenkamer Een aantal zusterinstellingen visiteert de Algemene Rekenkamer in 2006.	2006